

**Informatienota voor de raad**

Datum 6 april 2021

|              |                                   |
|--------------|-----------------------------------|
| Onderwerp    | Intensivering aanpak mensenhandel |
| Versienummer | V0.2                              |

Portefeuillehouder Michiel van Willigen

Informant Irene Pruij  
Afdeling PPP  
Telefoon 06 21 56 03 51  
Email [I.pruim@zwolle.nl](mailto:I.pruim@zwolle.nl)  
Bijlagen

**Wij stellen u voor kennis te nemen van:**

de stand van zaken met betrekking tot de intensivering van de aanpak van mensenhandel

Datum 6 april 2021

## Inleiding

Op 23 september 2019 heeft u de nota “Mensenhandel meer in beeld”, eerste basisverkenning als opstap naar 2019-2022, vastgesteld. Daarbij heeft u besloten zo spoedig mogelijk tot uitvoering van de nota over te gaan en een kwartiermaker aan te stellen ter opstart van de intensivering van de aanpak en een zorgcoördinator voor coördinatie van directe slachtofferhulp en preventie. Met een informatienota hebben wij u medio 2020 geïnformeerd over de stand van zaken van dat moment. De zorgcoördinator is op 1 september 2020 gestart met de werkzaamheden vanuit Veilig Thuis IJsselland.

Landelijk is mensenhandel één van de prioritaire thema's van de Veiligheidsagenda 2019-2022. Met het programma “Samen tegen mensenhandel” worden gemeenten ondersteund in de aanpak van het vraagstuk. De meest voorkomende uitbuitingsvormen zijn seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting en arbeidsuitbuiting.

Voor de inzet van een kwartiermaker en zorgcoördinator heeft u bij de Perspectiefnota 2020 incidenteel financiële middelen vrijgemaakt voor 2020 en 2021.

## Kernboodschap

Een goede aanpak van mensenhandel gaat over het voorkomen van mensenhandel tot aan het signaleren en stoppen, waarbij daders worden aangepakt en slachtoffers worden opgevangen en begeleiding krijgen. Bij het intensiveren van de aanpak van mensenhandel gaat het om het zichtbaar maken van de problematiek, inzet op het voorkomen van dader- en slachtofferschap en intensivering van de integrale (dader- en slachtoffer)aanpak.

Het Rijk, IPO en VNG hebben in het kader van het Interbestuurlijk Programma (IBP) een basisniveau bestuurlijke aanpak mensenhandel geformuleerd voor gemeenten met de afspraak dat gemeenten hieraan vanaf 2022 voldoen. Aan het basisniveau bestuurlijke aanpak mensenhandel wordt voldaan als de gemeente:

- werkt aan actieve signalering van mensenhandel;
- een (aandachts)functionaris heeft die optreedt als contactpersoon binnen de gemeente, bekend is met de bestuurlijke mogelijkheden om op te treden tegen mensenhandel en bekend is met de instanties waar slachtoffers mensenhandel terecht kunnen;
- gemeentelijk beleid en lokale regelgeving heeft dat de aanpak van mensenhandel ondersteunt waarbij beleid gericht is op prostitutie, met daarbij aandacht voor voorlichting en hulpverlening aan prostituees en de aanpak van seksuele uitbuiting hier onderdeel van is.

Voor Zwolle geldt dat het prostitutiebeleid en de regelgeving in de APV dit jaar nog wordt herijkt. Hiervoor wordt een voorstel aan de raad voorgelegd in de tweede helft van 2021.

## Evaluatie intensivering aanpak mensenhandel

Aan u is toegezegd dat de effectiviteit van de aanpak begin 2021 wordt geëvalueerd waarbij ook wordt gezien welke partijen reeds betrokken zijn en welke partijen nog betrokken zouden moeten worden.

Datum 6 april 2021

Ten behoeve van deze evaluatie zijn de ketenpartners die werkzaam zijn in de aanpak van mensenhandel door middel van een vragenlijst bevroegd op de stappen die in 2020 zijn gezet. Daarbij zijn vijf doelen onderscheiden:

1. Voorkomen van dader- en slachtofferschap
2. Signaleren en stoppen van bestaand dader- en slachtofferschap
3. Bieden van passende hulp aan slachtoffers
4. Registeren en monitoren van slachtoffers mensenhandel
5. Intergemeentelijke samenwerking, samenwerking met ketenpartners en beleid om mensenhandel tegen te gaan

Door de betrokken ketenpartners in de aanpak van mensenhandel is aangegeven dat er goede stappen zijn gezet en dat de aanpak van mensenhandel complex is en tijd vraagt en elke uitbuitingsvorm een specifieke benadering kent. Resultaten kunnen worden bereikt door dader- en slachtofferaanpak in samenhang te bezien.

Er is aandacht gevraagd voor vaardigheden hoe met signalen om te gaan en bekendheid met en gebruik van de meldroute en ook is aandacht gevraagd voor het versterken van de daderaanpak in verbinding met ondermijnende criminaliteit (drugslabs, hennepsteelt) en de aanpak van faciliteerders van mensenhandel.

Als het gaat om het betrekken van ketenpartners is aandacht gevraagd voor het betrekken van ketenpartners die een rol vervullen bij de hulpverlening aan slachtoffers én aan daders.

### **Focus aanpak in 2021**

Op basis van de nota “Mensenhandel meer in beeld”, recente onderzoeken van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en seksueel geweld tegen kinderen en het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM), de bevindingen in het kader van de evaluatie en de complexiteit en omvangrijkheid van van het thema is ervoor gekozen om voor 2021 de volgende focus aan te brengen:

- in beeld brengen van slachtoffers van mensenhandel en opvang en begeleiding van deze slachtoffers;
- opbouwen van een netwerk van professionals binnen zorg en veiligheid zodat de zorgcoördinator gevonden wordt bij vermoedens van mensenhandel;
- aandacht voor bewustwording en (vroeg)signalering en deskundigheidsbevordering bij ketenpartners die werkzaam zijn voor (kwetsbare) jongeren, met aandacht voor de meldroute.

Drugscriminaliteit kan overgaan in criminele uitbuiting, seksueel geweld in seksuele uitbuiting. In de uitvoering wordt daarom verbinding gelegd met het programma Ondermijning en het regionale project “Geweld hoort nergens thuis”.

De wethouder gaat in gesprek met het onderwijs over het voorkomen van mensenhandel en het belang van (vroeg)signalering. Binnen het onderwijs kunnen in verbinding met THINK aangeboden projecten door de GGD en het Rode Kruis worden ingezet voor het vergroten van seksuele en criminele weerbaarheid van (kwetsbare) jongeren.

Datum 6 april 2021

## Plan van aanpak mensenhandel IJsselland

Op 9 december 2020 heeft het regionaal bestuurlijk overleg huiselijk geweld ingestemd met het starten van een pilot mensenhandel in de eerste helft van 2021 waarbij aan het einde van de pilot een besluit wordt genomen over de invulling van de aanpak van mensenhandel in de regio IJsselland. De pilot wordt begeleid door een kerngroep met vertegenwoordigers van de gemeenten, politie, OM, RIEC Oost, Veilig Thuis IJsselland en het Zorg- en Veiligheidshuis IJsselland.

In de pilot worden drie sporen onderscheiden:

- Versterken bewustwording bij gemeenten
- Versterken van de verbinding tussen de strafrechtelijke en bestuursrechtelijke aanpak
- Versterken van de casusaanpak (verbinding zorg en veiligheid)

Bij de invulling van de aanpak voor IJsselland wordt gebruik gemaakt van het door het op 15 maart jl. door het bestuur van de VNG vastgestelde Kader Aanpak Mensenhandel ([kader-voor-de-aanpak-van-mensenhandel\\_20210312.pdf \(vng.nl\)](#)).

## Consequenties

Over de financiële middelen voor de aanpak van mensenhandel vanaf 2022 volgt nadere besluitvorming door het college.

## Communicatie

Over activiteiten ter voorkoming van mensenhandel vindt afstemming plaats met het Zwolse preventieplatform. Met de bij de aanpak van mensenhandel betrokken ketenpartners vindt twee keer per jaar overleg plaats voor het delen van kennis en best practices.

## Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

Voorzitter, Peter Snijders

Secretaris, Liesbeth Borsboom